

רלב"ג

התועלת השביעי הוא במדות. והוא שראוי לאדם כשישליטהו אחר על קניניו, שינהג בהם כיושר נפלא וישתדל בהצלחתם כפי מה שאפשר. ולא יתיר לעצמו לקחת מהם דבר, אע"פ שהוא סבת הגעת הקנינים ההם לבעליהם. ולזה תראה שספרה התורה שיוסף הביא אל בית פרעה כל הכסף בכללו שקבל מהתבואות, ולא השאיר לעצמו דבר ממנו. וסבב שיהיה מקנה הבהמה אל פרעה, אחר שאפס כסף מאנשי הארץ. ואחרי כן קנה כל הארץ לפרעה באופן שהיתה כל הארץ לפרעה לחמש. וזה כולו מטוב השגחתו בהצלחת מה שהפקד עליו. עם שכבר עשה זה בחכמה, באופן שנתנו לו תודה על זה אנשי הארץ ואמרו שהוא החיה אותם.

התועלת השמיני הוא במדות. והוא שראוי למושל כשירצה מעצמו דבר קשה להם, שיפייס גדולי עמו באופן שיסכימו בזה. שאם לא יעשה זה בזה האופן אולי ימרדו בו. ולזה תמצא כי כשקבץ יוסף תבואת הארץ לפרעה בשבע שני השבע, לבד המצטרך אז לאכול לאנשי הארץ, התנה פרעה* לתת לשרי הארץ המצטרך להם לאכלם בשבע שני הרעב. וזה היה סבה שהיה יכול למכור לעם הארץ בשני הרעב לפי רצונו. כי לא היה ירא שימרדו בן העם ויגזלו ממנו התבואה או שימיתוהו ויקחו התבואה, לפי שיד הגדולים היתה עמו.

תתלד בראשית מה ויגש

טו וְהָקֵל גִּשְׁמֵעַ בֵּית פְּרֹעָה לְאִמֹר
בָּאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיֵּטֵב בְּעֵינֵי פְּרֹעָה
וּבְעֵינֵי עַבְדָּיו:

ספורנו

יג ומהרתם והורדתם את אבי הנה. למען ישמח לראות: טו ויטב בעיני פרעה. שחשב שמכאן ואילך תהיה השגחת יוסף על הארץ לא כהשגחת גר מנהיג, אבל כהשגחת אורח חושב לשבת בארץ הוא נורעו, ולזה ישגיח בכל לב להטיב לארץ וליושביה: